

Nr 253.

(Rubrik och datum kungöras från predikstolen.)

Lag om kollektivavtal;

given Stockholms slott den 22 juni 1928.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung,
ra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer:

1 §.

Avtal mellan arbetsgivare eller förening av arbetsgivare och fackförening eller annan liknande förening av arbetare om villkor, som skola lända till efter rättelse för anställning av arbetare, eller om förhållandet i övrigt mellan arbetsgivare och arbetare skall upprättas skriftligen. Har skriftligt förslag till avtal godkänts genom brev eller har avtalets innehåll upptagits i protokoll, som till riktigheten vitsordats på sätt parterna överenskommit, vare det ock gällande.

Beträffande kollektivavtal, varom i första stycket sägs, och verkningarna därav skall gälla vad i denna lag stadgas.

Bestämmelser i denna lag, som hava avseende å förening av arbetsgivare eller arbetare, skola äga motsvarande tillämpning å förening eller förbund av flera sådana föreningar; och skall, då fråga är om dylik sammanslutning, vad i denna lag sägs om medlem i förening gälla om de anslutna föreningarna, så ock om deras medlemmar.

2 §.

Kollektivavtal, som slutits av förening, vare beträffande yrkesgrupper och område, som avses i avtalet, bindande jämväl för medlem i föreningen, vare sig han inträtt före eller efter avtalet; dock ej i den mån han redan är bunden av annat kollektivavtal. Utträder medlem, upphøre han ej på den grund att vara bunden av avtalet.

3 §.

Har mellan arbetsgivare och arbetare, som äro bundna av samma kollektivavtal, träffats överenskommelse om villkor, som innebär avvikelse från kollektivavtalet, vare överenskommelsen ej gällande i vidare mån än avvikelserna må anses tillåten enligt kollektivavtalet.

4 §.

Arbetsgivare eller arbetare, som äro bundna av kollektivavtal, må under den tid avtalet är gällande icke vidtaga arbetsinställelse (lockout eller strejk), blockad, bojkott eller annan därmed jämförlig stridsåtgärd:

1. på grund av tvist om avtalets giltighet, bestånd eller rätta innebörd eller på grund av tvist, huruvida visst förfarande strider mot avtalet eller mot vad i denna lag stadgas;
2. för att åstadkomma ändring i avtalet;
3. för att genomföra bestämmelse, avsedd att träda i tillämpning efter det avtalet utlupit; eller

¹ Riksdagens skrivelse 1928: 252.

4. för att bispringa annan i fall, då denne icke själv äger vidtaga stridsåtgärd.

Är förening eller medlem däri bunden av kollektivavtal, må föreningen ej anordna eller eljest föranleda stridsåtgärd, som enligt första stycket icke är lovlig, ej heller genom lämnande av understöd eller på annat sätt medverka vid olovlig stridsåtgärd, som medlem vidtagit. Förening, som själv är bunden av kollektivavtal, vare jämväl pliktig att söka hindra sina medlemmar att vidtaga olovlig stridsåtgärd eller att, om sådan redan vidtagits, söka förmå dem att häva den.

Vad i denna paragraf stadgas skall gälla, ändå att avtalet innehåller bestämmelse, som strider häremot. Har i kollektivavtal upptagits föreskrift om längre gående förpliktelse, lände den till efterrättelse.

5 §.

Är kollektivavtal, för vars upphörande fordras uppsägning, å ena sidan eller båda slutet av flera, äge part att för egen del uppsäga avtalet hos en eller flera å andra sidan. Har avtal sålunda uppsagts till viss tid endast vad angår några parter, och vill annan part å den sida, från vilken uppsägning skett, eller part å andra sidan samtidigt helt eller delvis frånträda avtalet, må han verkställa uppsägning inom tre veckor efter den dag, då uppsägning eljest skolat senast verkställas, eller, om den avtalade uppsägningstiden understiger sex veckor, inom hälften av uppsägningstiden.

6 §.

Uppsägning av kollektivavtal skall ske skriftligen eller genom telegram.

Därest meddelande om uppsägning, under mottagarens senaste kända adress, inlämnats för befordran med post eller telegraf så tidigt, att det bort framkomma under tid, inom vilken uppsägning må verkställas, skall uppsägning anses hava skett, även om meddelandet ej rätteligen framkommer.

7 §.

Har arbetsgivare, arbetare eller förening, som är bunden av kollektivavtal, gjort sig skyldig till förfarande, som i synnerlig mån strider mot avtalet eller mot vad i denna lag stadgas, och finnes förfarandet vara av väsentlig betydelse för avtalsförhållandet i dess helhet, må på yrkande av part å andra sidan avtalet kunna av arbetsdomstolen förklaras icke vidare vara gällande.

Är avtalet å någondera sidan eller båda slutet af flera, och har i tvist mellan allenast vissa parter i avtalet detta förklarats icke skola gälla i avseende å dem, äge annan part å den sida, från vilken talan väckts, eller part å andra sidan inom tre veckor från det domen gavs uppsäga avtalet att omedelbart upphöra att gälla i vad honom angår.

Därest i anledning av väckt talan visst förfarande förklarats strida mot kollektivavtal eller mot bestämmelserna i denna lag, men rättelse det oaktat ej sker, må arbetsdomstolen, ändå att fall, som avses i första stycket, ej föreligger, på yrkande förklara, att å motsidan arbetsgivare, arbetare eller förening skall, så länge rättelse ej skett, vara befriad från sådan förpliktelse enligt avtalet eller denna lag, vars fullgörande med hänsyn till det otillåtna förfarandet finnes icke skäligen kunna påfordras.

8 §.

Åsidosätter arbetsgivare, arbetare eller förening sina förpliktelser enligt kollektivavtal eller denna lag, gälde därav uppkommen skada.

Vid bedömande om och i vad mån skada uppstått skall hänsyn tagas även till intresset i avtalets upprätthållande och övriga sådana omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

Om det med hänsyn till den skadevållandes ringa skuld, den skadelidandes förhållande i avseende å tvistens uppkomst, skadans storlek eller omständigheterna i övrigt finnes skäligt, må skadeståndets belopp nedsättas; fullständig

befrielse från skadeståndsskyldighet må ock äga rum. Ej må i något fall skadestånd ådömas enskild arbetare till högre belopp än tvåhundra kronor.

9 §.

Äro flera ansvariga för skada, skall skadeståndsskyldigheten dem emellan fördelas efter den större eller mindre skuld, som prövas ligga envar till last.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1929.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 22 juni 1928.

GUSTAF.

(L. S.)

(Socialdepartementet.)

JAKOB PETTERSSON.

